

raddsamf.se

Skriven av:	Jonas Holmer samt länets höghöjdsinstruktörer
Fastställd av:	RCH mötet
Fastställandedatum:	2023-05-26
Reviderad av:	
Revisionsdatum:	

Instruktion takarbete och arbete på hög höjd.

Tillämpningsområde

Denna instruktion omfattar takarbete och förflyttning som utförs i sträckt rep enligt AFS 1981:14, 2001:3, 2000:6 och 2006:4 för räddningstjänstens anställda i samband med arbete, övning eller räddningsuppdrag.

Allmänt

Höjdenhet bör användas som fästpunkt när så är möjligt för att minska olycksfallsrisken.

Vid arbete med höjdenhet vid t ex stark vind, nedisning m.m. bör man säkra sig med sele och rep alternativt fast monterad säkerhetsvire eller annan likvärdig säkerhetsanordning.

Vid allt arbete över två meter skall fallskyddsanordningar finnas, till exempel skyddsräcke eller arbetsplattform. Om detta inte finns skall personlig fallskyddsutrustning användas.

Säkerhetsinstruktion för takarbete

1. För att utföra takarbete skall personalen vara utbildad och godkänd av en instruktör samt ha goda fysiska och psykiska förutsättningar för att klara arbetet.
2. Vid takarbete skall hjälm användas.
3. All utrustning skall kontrolleras innan den används. Innan utsteg i arbetsområdet skall utrustningen provbelastas samt kontroll av låsfunktion av firningsdon genomföras.
4. Firningsdon i takarbetsset skall vara plomberat till repet och bör **INTE** brytas. Om det ändå görs ska det återställas och kontrolleras av Kompetent person (Godkänd besikningsutbildning).
5. Utbildning med ny utrustning och ny teknik ska ske under uppsikt av instruktör.
6. Infästning ska ske med pålstek med fiskarknop, dubbelåtta alternativt med hjälp av tygsling eller vajerling. Infästningspunkten skall klara förekommande belastningar. Rep skall skyddas mot skarpa kanter.

7. Innan takarbete påbörjas skall man förvissa sig om att linan når till marken alternativt skall en knop slås i änden.
8. Arbete med enkelrep utan toppsäkring får endast användas på flackt tak utan halt underlag. Om taket är mycket brant alternativt halt ska toppsäkring användas.
9. Med toppsäkring menas ett extra säkerhetsrep, helst med egen fästpunkt och självlåsand säkerhetsbroms typ ASAP
10. Efter användandet skall utrustningen kontrolleras och vid behov rengöras och torkas. Skador skall alltid anmälas till den materielansvarige. All utrustning skall okulärbesiktas. Sprickor kan uppstå vid ovarsam hantering på metalledar. Skadad utrustning ska alltid tas ur bruk och kontrolleras av Kompetent person (godkänd besiktningsutbildning).
11. Personal som enbart har utbildning i takarbete och nödläge får inte utföra nedfirning från annat än nödsituation på tak.
12. Vid arbete stående i steg skall stegtopp vara fäst och person skall vara infäst i stegen för att förhindra fall.
13. Arbete på tak skall alltid utföras med infästning så rakt ovanför takarbetaren som möjligt för att undvika pendelrörelse vid fall och med sträckt rep så att nedstörtning eller genomtrampning kan undvikas.
14. Åtgärder skall vidtas så att föremål som kan vålla skada hindras att falla ner. Om betryggande åtgärder inte kan vidtas skall den plats där arbetet pågår spärras av med avspärrningsband eller hållas bevakat. Vid behov skall materiel och utrustning som används på tak fastgöras så att de inte kan glida ner.
15. Fallskyddsstropp med brytring skall vara monterad på motorsågar och mindre kapar på länets fordon. (Ringen bryts vid en belastning på 35 kg)
16. Vid dålig väderlek eller andra förhållande t.ex. brand och rök som medför ökad risk för olycksfall skall särskild försiktighet iakttas. Om det behövs skall pågående arbete avbrytas.

Utbildning i takarbete

Mål: All personal som förväntas arbeta på tak ska kunna göra det säkert med sträckt lina samt vid nödläge kunna ta sig ner till marken på ett säkert sätt, samt ha god kunskap om utrustningen i takarbetsset.

Utrustning: Takarbetsset med sele, karbiner, värmetåligt rep 20-25m, firningsdon med panikfunktion, sling/vajer.

Grundutbildning: 4 timmar

Övning: 2 timmar per år

Kursinnehåll: Följande delar skall ingå i grundutbildning:

1. Materialkännedom, bekanta sig med utrustningen
2. Knopar: Kunna pålstek, dubbel åtta, och dubbelt halvslag.
3. Säkra sig i linan med firningsdon.
4. Infästning av rep på tak eller annan fästpunkt.
5. Nedfiring med firningsdon längs vägg 90 grader med utgång från balkong eller takfot, utgång på max 5 meters höjd med firningsdon med panikfunktion och instruktör närvarande.
6. Anordnande av fästpunkter med hjälp av bärbara stegar eller höjdenhet.

Övrigt:

- Riskbedömning av arbetsplatsen och momenten ska göras löpande både av arbetsledare och arbetare.
- De stationer som även utför avancerad räddning på hög höjd har ytterligare lokala instruktioner.
- All utrustning skall genomgå årlig besiktning av "Kompetent person" (Godkänd besiktningsutbildning)